

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Vigand.
Den falske
Caroline Mathilde.

1900.

J. V. Christensen,
Redaktionssekretær.

Vigand:

Den falske
Caroline Mathilde.

Den falske

Caroline Mathilde.

Historisk Schildring fra Christian VII.s Tid

af Vigand.

Soro Amtslidende: Begrufteri.

Indledning.

Dronning Caroline Mathildes triste Skæbne er et mørkt Blad i Danmarks Historie. Som et femtenaarigt Barn blev den engelske Prinsesse foræret med den fra sin allertidligste Ungdom bundfordærvede og ødelagte danske Konge, Christian VII. Egetskabet blev snart ulykkeligt, og Forholdet mellem BARNEDRONNINGEN og den godt begavede Livlæge, senere Statsminister, Grev Struensee, blev en Følge af den ulykkelige Sagens Stilling. Natten mellem den 16de og 17de Januar afflutes denne Periode med Dronningens og Grev Struensees Fængsling. Den 28de April henrettedes Struensee. Den unge Dronning, der under andre Forhold kunde blevet som en Moder for sit Folk, blev nu ved Dom skilt fra Kongen. Kun engelsk Mellemkomst hindrede hendes Anbringelse i et dansk Fængsel. I Maj 1772 førtes Dronningen til Celle i Hannover. Men Almuen havde faaet den ulykkelige unge Fyrstinde fær. Ude i Folket levede der en stor og dyb Føl-else for den høje Kvinde, hvem Verden og Begivenhederne havde taget saa haardt paa.

Den 10de Maj 1775 døde Dronning Caroline Mathilde.

Men det danske Folks Følelser døde ikke. Kærligheden til den unge Dronning, om hvem der fortaltes saa meget: om hendes store Religiositet, Bennesælhed og Godgørenhed, vedblev at leve. Man tiltroede hendes Fjender det værste. Mange troede, at hun blot hemmeligt var skaffet af Rejen, og at hun en Dag skulde komme igen og indtage sit Sæde ved Kongens Side, til Gavn for Landet, i Særdeleshed til Gavn for den Almue, der led saa haardt umiddelbart før Stavnshaandets Løsning.

Dette er den eneste Forklaring paa de Tildragelser, som skal omtales i det følgende.

I.

Modet i „Hoppehuset“. — Sergenten fra Bellinge. — „Jeg er Dronningen!“ — Køre i Egnen. — „Dronningen“ drager til Odense.

Det var en Sommerdag i 1784.

I Haven til det saakaldte „Hoppehus“ ved Bellinge paa Fju vandrede en Kvinde frem og tilbage mellem Stiklesbærhegnet og Raalhaven. Kvinden var ret statelig af Udseende, hvortil bidrog hendes ranke Vækst og højt opsatte Haar. Ved første Øjeblik kunde hun gøre Indtryk af at være en fin Dame, som ved Tidernes Ugunst var kommen i simplere Klæder, end hendes Stand egentlig var til. Ansigtstrækkene var ganske lønne, Næsen let buet, Haaret mørkebrunt. Der var et dristigt Blink i de lyseblaa Øjne, som dog hyppigt var nedslagne. Hendes Ansigt var mærket af stærke Lidenskabers Storme. Hendes Klæde-
dragt var broget sammensat. Og hvilken

Alder og Stand, man skulde hense hende til, var umuligt at sige.

Hun ledsagedes paa sin Vandring i Haven af liden Giertrud, Datter af Follene i Hoppehuset, med hvem hun hyppigt vekslede Bemærkninger. Hun talte med en fremmed Betoning, som man ej kendte, og udspurgte Barnet adskilligt om Egnens Folk, navnlig om saadanne, som hørte Herregaardene til.

Den Fremmede var nys kommet til Hoppehuset, hvor rejsende Folk tit var til Huse. Hun havde ej ønsket at meddele sit Navn af Grunde, som hun nok senere skulde fortælle. Hun var urolig i Sind og hemmelighedsfuld. Vel huede dette ej Husets Folk, men her ved den alfare Vej, hvor der kom nogle af hver Slags forbi, kunde man ikke tage det saa nøje. Man fik det vel oplyst, og hvis hun ellers betalte sin Skyldighed, var det jo ogsaa af mindre Betydning.

Som Giertrud og den Fremmede spadserede i Haven, gik en Underofficer af Landmilitsen forbi paa Vejen til Odense. Den Fremmede spurgte, hvem Soldaten var, og fik til Svar, at det var Sergenten i Bellinge, ved Navn Næve.

Næste Morgen fik den førnævnte Sergent Budskab fra den fremmede Dame, om hun ej vilde komme til Hoppehuset, da hun meget gerne vilde tale med ham. Næve und slog sig først, men efter at flere Bud var indtrufne, gik han derved.

Da Sergenten og den Fremmede var bleven alene, beklagede hun sig i stærke Ord og med hidfige Lader og Fagter over, at Degnen i Bellinge havde behandlet hende ilde, hvorover hun var bleven saa altereret, at hun ej selv evnede at skrive det Brev, som hun nu bad Sergenten skrive for hende.

Sergenten und slog sig til at begynde med, men den Fremmede anvendte alle Overtalelsesmidler, sagde, at en Soldat ikke kunde forsvare at undlade at yde en hjælpeløs Kvinde sin Bistand. Sluttelig gik da den tilbageholdne Næve ind paa at udføre, hvad hun bad ham om, og han skrev da følgende Brev:

„Højædle og velbaarne Kammerherre Udelser, Odense, bedes om De vil være af den Godhed at sende mig det, De nok selv veed, og tillige mine tvende Lomme Uhrer, item om De vil hente mig eller komme til mig i Nat Kl. 12 flet.“

Da de var kommet saavidt, spurgte Sergenten, hvilket Navn han maatte sætte

under, hvortil den Fremmede svarede:
„Charlotte Mathilde“.

Sergenten var imidlertid nu bleven nysgerrig og spurgte: „Hvad er Hendes Tilnavn?“

Efter nogen Tøven svarede den Fremmede, at hun hed Willemoesje og angav efter yderligere Spørgsmaal at være en Søster til Amtsforvalteren i Årsens. Dette Navn blev understrevet med paaholden Pen, og Sergenten og Fomfru Willemoesje var nu bleven saa kendte, at hun for hans Ulejlighed indbød ham til at drikke Kaffe og Brændevin med sig.

Brændevinen og Kaffen undlod ikke at gøre sin Virkning paa Gemytterne. Sergenten blev spøgelsfuld, og han og den Fremmede blev efterhaanden meget ligefremme overfor hinanden; Sergenten var en statelig om end noget ældre Kavallér, der havde prøvet en Del ude i Verden og vel vidste at indynde sig hos Damer.

Sluttelig sagde Sergenten, idet han gav sit Overflæg et martialst Sving:

— „Harde jeg seet Hende enten udi Altona eller Lybeck havde jeg, for Sanden, sagt, at hun var vores Dronning Caroline

Matbilde, da hendes Corpus og Lineamenter kunde lignedes ved hendes af Størrelse."

Jomfruen syntes at blive lidt befippet ved denne ligefremme Udtalelse, men svarede kort efter:

— „Lille Hjærte! Han har nok gode Dine, og Han tager vel heller ikke fejl."

Nu var det Sergentens Tur at blive forstrækket. Han blev ikke lidt betænkelig ved, hvad han havde sagt og gjort og tog hastig Afsted.

— — —
 Saasnart Sergenten var gaaet, var det, som al den Fremmedes Uystighed og Frimodighed var bortsvunden. Hun gik op og ned ad Gulvet, vred sine Hænder og græd.

Konen i Huset spurgte deltagende til hende og om det var ret, hvad hun havde hørt Næve sige om hendes høje Byrd.

Under Graad og Hænderviden erklærede hun da, at hun virkelig var den, som Næve havde antaget hende for, men samtidig bad hun indstændig Konen om at lade være med at fortælle til andre, hvem hun var, da Tiden endnu ikke var kommen til, at hun vilde aabenbare sig.

Den gode Huskone blev naturligvis yderst forbauset over, hvad hun hørte, og hvor

gerne hun end vilde, kunde hun naturligvis ikke undlade at fortælle sine Naboerster, hvad for fornem Logerende, hun havde til Huse.

Det Rygte bredte sig som Løbeild i hele Egnen, at den som død antagne, affatte Dronning Caroline Mathilde var vendt tilbage til sit Land og levede som landflygtig i et sølle Bondehus.

Det lød saa mærkværdigt — men hvor meget mærkværdigt var der ikke fortalt om den unge Dronning, der saa tidlig var bleven bort fra sit Land! Ni Aar var det siden hendes Død var meldt, men hvem vidste vel, om det var sandt?

Hadde man ikke før hørt de underligste Historier om forstelige Personer, der efter at være sagt døde i mange Aar pludselig dukkede op igen? Der var saa meget for-dægtigt ved de høje Herflabers Liv og Færden.

Blandt Almuen slog de mest forvirrende Rygter Rod saa hurtig som Boppelstiklinger i fugtige Dage. Kunde Dronningen ikke have været holdt i hemmeligt Fangenskab indtil nu og saa været undsluppet, derefter være flakket omkring, kun ventende paa det

belejlige Øjeblik til at gøre sine retfærdige Krav gældende.

Overfor mange af dem, den fremmede Kvinde i Hoppehuset kom i Berøring med, lod hun sinne igennem, at hun virkelig var den landsflygtige, og som man troede forlængst afdøde, Dronning.

Bønderne i Omegnen sendte Foræringer til Hoppehuset, baade Kyllinger, Smør, Fløde, Ost og Æg.

Af Degnens Kone i Bellinge havde den Fremmede laant Klæder, hvisaarhag hun blev uenig med Degnen, hvem hun havde truet med, at hans Opsørsjel skulde koste ham hans Blod. Thi — sagde hun — jeg er Dronning Caroline Mathilde, og min Broder er Kongen af Engelland, med hvem jeg har duelleret.

— Imidlertid gjorde dog forskellige Omstændigheder, at den angivne Dronning fandt det heldigst at begive sig til Odense. Her fik hun Logementet hos Pensionist Hans Yding, hvis Kone blev ganske betaget af al hendes Tale om hendes fyrstelige Slægtninge. Yding stillede sig derimod mere mistænksom overfor de mange Historier.

Mens hun boede i Odense, sendte hun

en Gang Bud efter Sergent Næve i Bellinge og anmodede ham om atter at skrive et Brev, denne Gang til Kammerherre Frits i Nyborg. Næve nægtede imidlertid dette, hvorefter hun i en bydende Tone befalede ham at gaa til Nyborg med Budskab til Kammerherren.

Næve, der var Soldat til Fingerspidserne, sagde nu:

— „Ja, naar Hun har nogen Kommando over mig, skal jeg gaa, men ellers ikke. Og hvis Hun var af den Stand, Hun udgiver sig for, veed Hun og, at der er noget, som hedder Subordination; thi for det første skal jeg melde det til min Oberst, og for det andet kan jeg ej indkomme i nogen Fæstning uden Pas.“

Nu blev Damen saare vred og befalede Næve at pakke sig, og den gamle Militær gjorde Honnør med Appel og traadte af, lidt underlig i Sind.

Medens Ydings Rone var meget optaget af den statelige fremmede Dame, var Yding meget tilbageholdende.

— „Hvis Hun er den Person, Hun angiver“ — sagde han til hende — „er mit Hus altfor ringe for Hende at logere i.“

Tomfruen søgte at indbynde sig hos den

gamle, mistroiste Anark der i sin Tid havde tjent i den kongelige Stald. Hun mindede ham om, at han jo tit og mange Gange havde kørt for hende, og at han havde faaet mangen en Dukat af hende.

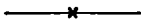
Yding stuttede sig, saa paa det paa én Gang dristige og stolte Ansigt — selv han følte nu Tvivl i sit Sind. Hun bad ham nu om at rejse til Nyborg og afhente to engelske Herrer, som var ankommen dertil. Saa vilde han maaske en Gang igen saa Lejlighed til at køre selv Heste. Men Mistroen vaagnede atter i Yding, og han nægtede at have noget som helst med den Sag at gøre.

Han spurgte hende ud om forfælskelige Ting angaaende Hoffet paa den Tid, da han havde været der, men hun kunde ikke besvare Spørgsmaalene til hans Tilfredshed.

Og nu blev den Gamle hidsig og betydede hende, at for Fremtiden vilde hans Dør være stænget for hende, da han ej yderligere vilde udsættes for den Follesnak, som gik, og som let kunde volde ham Ubehageligheder.

— Samme Dag forsvandt „Dronningen“ fra Odense. Og samtidig begyndte der at

gaa nogle forvirrede Rygter om, at hun
paa Hoffets Foranledning var bragt til en
Side — noget, der dog selvfølgelig ikke turde
tales højt om.

II.

Hos Frederik Skomager i Ryslinge. — Jomfru Døsel hos Organisten i Ringe. —
Almuen tror paa Dronningen, som for-
vises.

Fra August Maanedes Midte fortalte man om et gaadefuldt Fruentimmer, der dullede op, snart i én synst Landsby, snart i en anden. Skønt der hver Gang nævntes forskellige Navne, havde man dog en Mistanke om, at det var det samme Kvinde-menneske, der gik igen allevegne.

Der gik de mærkeligste Rygter om, hvad denne Kvinde havde gjort sig skyldig i. Saaledes fortaltes der:

En Søndag i August Maaned, som Skomageren Frederik Hansen Pingel og hans Hustru i Ryslinge havde siddet i deres Stue, var der kommet et pjaltet klædt Kvindfolk ind til dem og havde, leende af fuld Hals, givet sig til at fortælle en Historie om, hvorledes hun, trods sin daarlige

Baalkledning, straks var bleven genkendt af Majoren paa Toistrup, som hun havde mødt. Majoren havde ganske rigtig kendt hende som Fomfru Charlotte Sophia Bruun, Justitsraad Bruuns Datter fra Faaborg. Hun var meget optaget af denne Genkendelsesscene, og de gode Stomagerfolk, som jo nok syntes, at det var en daarlig Baalkledning at møde i for en Justitsraad-Datter, tog alligevel imod den vandrende Dame, som foreløbig fik Kost og Husly i Stomagerens Hus, da hun bad derom.

Næste Dag var Fomfru Bruun travlt beskæftiget med at faa skrevet et Brev til en Mand i Nyborg, som skulde sende hende allehaande Nødvendigheds Genstande: en Seng, to Jagtklædninger, to Jagtbøsser, som alt skulde findes paa Postgaarden, samt yderligere: 4—5 Pd. Kaffebonner med Sukker til og 4 Flasker Vin. Stomagerens var nu enige om, at det var en god Løgerende, de havde faaet. Thi de havde jo — tilfældigvis! — faaet at se, hvad Brevet indeholdt. Frederik Stomager paatog sig gladelig at besørge Brevet til Nyborg.

Saa snart Stomageren var gaaet med Brevet bad Fomfru Bruun, om hun dog ej — til hendes egne Klædebragter kom —

maatte loane Stomagerkonens. Og den brave Kone laante hende Bellædningsstykker fra inderst til yderst, for at Jomfruen dog kunde vise sig net paaklædt for Majoren paa Toistrup, som hun vilde besøge, mens Manden var borte. Stomagerkonen fulgte hende paa Vej op til Gaarden og vendte saa om.

Ud paa Matten kom Frederik Stomager tilbage fra sin Tur til Nyborg — meget slukøret og meget gram i Hu. Han havde travet hele Nyborg rundt, men ikke fundet den, til hvem Brevet var stilet, lige saa vel som man ejbeller paa Postgaarden kendte noget som helst til Jomfru Bruuns Jagtklædninger. Da hans Kone hørte dette, begyndte hun at jamre sig for alt sit gode Tøj, og Stomageren holdt paa at fare i Flint, da han hørte, at det træste Koindfolk var borte.

I de kommende Dage var han stadig rundt i Omegnen for at opdage et Spor af hende. I de første Dage lykkedes det ikke, men han fulgte hende fra By til By, indtil han endelig indhente hende i Høje, hvor hun var kommen til Huse hos Niels Rasmussen.

Den brede Stomager tvang nu Friuen-

timmeret til at afføre sig alle de stjaalne Klædningsstøkker, hvorefter han overleverede hende alle hendes egne gamle Pjalter.

Bymændene jog saa det skadelige Kvindemenneske ud over Bygrænsen.

— — —

Der var vel nok dem, der havde tænkt sig Muligheden af, at det var en Bedragerke, der den 30te August søgte og fandt Husly hos Organist Schøster i Ringe. Men Schøster og hans Husfru tog vel imod den fremmede Kvinde, der kom til dem under Navn af Jomfru Døffel.

Det hæderlige Egtepar nød Høst-Eftermiddagens Stilhed, da det fremmede Kvindfolk henvendte sig til dem med Bøn om Husly for en lille Stund. Egteparret følte Medlidenhed med Jomfruen og lovede hende venlig Behandling; thi hun saa' saare forhutlet ud som efter mange udfandne Genvordigheder.

Madam Schøster gav hende Mad og Drikke, og pludselig brød Jomfruen i hæftig Graad. De to Gamle puslede om hende og spurgte, hvad der dog laa hende saa tungt paa Sinde.

„Oh, I kan jo ej tro mig, selv om I vil, naar I hører, hvem jeg er.“

„At jo! at jo!“ udbrød Madam Schøster og tørrede sine Øjne.

„Saa hør da! Jeg er ingen anden end den uheldige Dronning Caroline Mathilde, som er sagt død i Celle, men nu efter at have sat mig selv i Frihed maa hensebe mit Liv paa Landevejen og under falske Foregivender.“

Om Tyrkerne pludselig var brudt frem i Kjøge kunde det ikke have gjort saa stærkt et Indryk paa de to Gamle, som næsten sauk i Rnæ, saa yderlig bestedte blev de ved denne Meddelelse.

Organisten, som en Gang havde set et Kontrast af den, som man troede, afsøde Dronning, anstillede Sammenligninger, der hos ham næsten borttog al Tvivl om, at han stod jo oversfor den forstødte Dronning af Danmark.

Hun fortalte ydermere følgende:

— „Inden jeg endnu var kommen i min Fjernedrelsestilstand og levede ved det danske Hof — og herlige Dage! — som Dronning, blev der en Gang foranstaltet en Jagt i den Hensigt at Grev Struensee paa den st. Id. stodes ihjel.“

Organisten og hans Hustru lyttede til med spændte Miner; thi dette angik jo den

glemt mig. Det var kun mine Avindsmænd, der havde villet mit Fordærv. Efter at jeg havde været nogen Tid i Celle, begyndte Kongen at tilskrive mig Breve, men da mine Avindsmænd erfo'r dette, besluttede de, at jeg skulde udgives for død."

„Danmarks forhenværende Dronning“ hullede, og Madam Schøster stemmede i med, mens den gamle Organist rystede sit graanebe Hoved.

„O! Herregud, for Ondskab Verden er fuld af! Og det har een Gang været Danmarks Dronning!“

„Har været det og vil vorde det igen“, foarede den Fremmede med hævet Hoved.

„Men hvorledes gik det alt til?“

„Jeg blev indgivet en Dvalebril og blev derefter lagt som død paa et Porcellænsbord, og min Død blev derefter straks indberettet til Danmark, mit én Gang saa trofaste Land, hvor nu alle hader mig og ingen vil tro mig. Men hi lidt, 3 Dgler! . . . Der gik nogen Tid, da jeg fik spet en Mand's Dragt, og i denne undslap jeg fra mit Fangebur. Under Navn af Rammerjunker Gørk begav jeg mig til Fods fra Celle til Røbstaden Hannover, og her rfemstillede jeg mig for Grev Struensees

mærkelige Mand, der en Tid lang havde spillet en saa stor Rolle i Danmark.

Den forklædte „Dronning“ fortalte videre:

— „Jeg blev underrettet om, hvad der var i Gære og lod min Hest opsadle, efter at jeg havde drukket noget for at blive munter. Jeg red derefter med paa Jagten, idet jeg stadig holdt mig paa Siden af Grev Struensee, saaledes at man ej kunde ramme ham uden at styde mig.

Å! Jeg var bleven saa forstumlet i Hovedet af alt dette og af Frygten for, hvad der muligen kunde hænde, at jeg faldt ned fra Hesten og derved forsløg mit ene Aar.“

Egteparret Schøster havde med dyb Andagt lyttet til og udbrød i Betsagelse over, hvad der var timestes hendes højtcongelige Person.

Den høje Dame fortsatte:

Da tilsidst den store Ulykke var sket, og hun var bleven forsludt af Kongen af Danmark, blev hun først ført til Kronborg, derfra til Hirschholm for stuttelig ved Nattetider at føres gennem Sjælland til Korsør, over Bælterne, gennem Fyn, Jylland og Holsten til Hannover.

„Men min Husbond og Konge havde ej

Broder, som er Justitsraad deri Staden. Jeg har endnu det Signet med det engelske Baaben, som dør blev mig overantvordet."

Og hun viste Schøster et Signet, som Degnen i Bellinge vilde have gænkendt.

— — At det hæderlige Ugtepar var meget betagne af den mærkelige Beretning, er indlysende. Da de havde hørt den fremmede Dame udtale, at hendes Tid jo nok skulde komme, var de ikke mere i Tvivl om, at det jo var Lykken selv, der havde holdt sit Indtog i deres ringe Bo. Den Dag vilde nok komme, da Danmarks Dronning belønnede dem for deres Gæstevenhed.

Den fremmede Dame, der vedblivende gik under Navn af Jomfru Dødsjel, fortalte, at med dette Navn hængte det saaledes sammen:

Paa sin Flugt fra Hannover var hun kommen til Brobst Dødsjel i Hngum for 8—9 Aar siden. Her havde hun opholdt sig i lang Tid, og det var efter Brobstens og hans Hustrus Raad, at hun havde antaget dette Navn — indtil den belejlige Tid kom.

Schøsters traktede med det bedste, Huset formaaede, og glemte ej at fortælle, hvil-

ten fornem Gæst, der — i al Hemmelighed!
— holdt til i Ringe.

Snart vidstes det viden om, at Dronningen boede i Organistens Hus. Mange Menneſter kom til for at ſe den mærkelige Kvinde, og en Dag kunde Schøſter viſe dem et Brev, ſom han egenhændigt havde ſkrevet for hende til Kronprins-Regenten.

Det gik ſaa vidt, at flere utrolige Hoveder fra Omegnen lagde Planer om at ſamle en Skare, der med Magt kunde føre Danmarks Dronning frem til den Plads, der tilkom hende.

Da dette Uvæſen i Længden ej kunde tilſtedes, fik Forvalter Bondo paa Voltinggaard i Forening med to tiltagne Mænd hende fordiſt fra Godſet.

Men i Stedet for at nedſlaa Rygterne, om at Dronningen virkelig var kommen til Danmark, volkede diſſe i Syrke Dag for Dag.

Bønderne troede for viſt, at det hele var Spilſkægteri fra højeſte Steder for at dække over en Sandhed, ſom kunde ſaa farlige Følger for Kongehuset.

III.

Efter Egefløvs Marked. — Hvad der hændte i Nabh Kro. — „Dronningen“ kommer til Faaborg og fængsles.

I Tiden omkring Egefløvs Marked samlede der i Sydsyn et blondet Selstøb af alskens Gøglere og Omstrejfer, som holdt til ved denne Lejlighed for at redde sig lidt til Hjælp til Livets Ophold i den tilstundende Vinter.

Dagen før Markedet, nemlig den 20de September, kom der til Kaptejn Romers Enke i Ulbølle et tarvelig klædt Fruentimmer, der bad om at faa nogle Klæder til Laans. Enken, der tog den Fremmede for en Markedsgøglerke, forærede hende nogle Klæder og var meget venlig imod hende.

To Dage efter kom den fremmede Kvinde igen og fortalte nu, at hun var Jomfru Dødsel fra Hygum, og at hun var kommen fra sin Plads som Mamselle hos en Gene-

ral i Utide. Mamsjellen fik nu ikke alene Klæder, men ogsaa 2 Mark.

Som Jomfruen samtalede med Frue Rømer kom en jydsk Bisjefkræmmer med sin Kone kørende gennem Ulbølle, og da han saa den angivne Jomfru Dyrskel, hilste han hende meget ærbødigt.

Fruen spurgte, om Jomfruen kendte den Kørende, hvortil hun svarede, at hun gjorde det vel. Fruen talte nu til Bisjefkræmmeren, og da han skulde samme Vej som Jomfruen havde sagt at skulle, bad hun godt for denne — for gammel Rendskabs Styld.

Bisjefkræmmeren lettede paa sin pjaltede Hat. Om den naadige Frøken vilde tage til Talle med Befordringen, var det ham en Glæde. Jo, Bisjefkræmmeren vidste vel, hvorledes han skulde belægge sine Talemaader!

Det mærkelige Selvskab rullede af paa Bisjefkræmmerens Kluntede Bogn, og den menneskelørlige Kaptejnsente saa' efter dem med Glæde over sin gode Gerning.

De trende Personer kom til Naby Kro, hvor de slog sig ned for Natten i samme Gæsteværelse.

Der blev stor Lystighed i Labn Kro de Nætter. „Den naadige Frølen“ — som Bispekammeren immer ben titulerede Jomfru Dns:el — var meget nedladende og tømte flittigt Væggene sammen med det øvrige brogede Selstab.

Bispekammeren fortalte vidt og bredt om, at han var Beskytter for den naadige Frølen, hvis Fader havde ydet ham saa mange Tjenester. De andre Markedsfolk, som kom fra det synsberømte Egestovs Marked, saa i ikke ringe Grad op til den veltalende Bispekammer, der havde saa fine Forbindelser. En og anden stumlede vel over, at den Slags „Naadigfrølen“ var ikke saa vanskelige at komme til Hovedet paa, men Bispekammeren skulde nok tale dem til Fornuft, om fornødent med de knyttede Næver.

Saa gik Selstabet til Ro, men ud paa Aftenen blev der pludselig stor Alarm over det ganske Hus. Og Alarmen udgik fra det Kammer, hvor Kammeren og hans to kvindelige Ledfagere var bragt til Vejse.

Kammerkonen paastod under stort Speltal, at hendes Mand var hende utro. Hun stældte ham for Tyve Knægt og andet mere, hvad slikt opfarende Kvindfolk kan

finde paa; som Følge af Uarmen kom der nu mange Folk til, og det var ej langt fra, at Kræmmeren og hans bedre Halvdel havde draget hinanden ved Haarene. Kræmmeren stædte sin Kone for en „mordist“ Kvinde og en Hund og befalede hende, at hun skulde lutte sin stidne Mund og ej oplade den tiere.

Bærten kunde ej holde Styr paa Selstabet, som so'r ud af Sengene; han maatte derfor sende Bud til Byens Folk, men først Sognefogden fik saa megen Magt over den hidfige Kræmmerkone og den ikke mindre hidfige Kræmmer, der nu vilde mørbanke sin kære Kone for hendes grove og skarnagtige Mund, at der atter blev nogenlunde Ro i Huset.

Kræmmeren vilde dog ej lade sig styre tilfreds, før hans Kone slog sig paa Munden og kaldte sin Bestaldning for Utrofast igen. Thi ham kunde det vel være lige meget, men han kunde ej tilstede, at den naadige Frøken fik sliig Blet sat paa sig.

Kræmmerkonen soor imidlertid Hævn, og da det ej stortede hende paa Tilhængere blandt de færende Folk, fik hun maaget det saa, at da Jomfru Dagsel forlod Kroen i Morgendæmringen, blev hun overfaldet og

frataget en Del af de gode Klæder, som Kaptejnssønnen i Ulbølle havde foræret hende.

— — —

Saaledes gaar det da til, at den omvandrende „Dronning“ en Gang i Slutningen af September kommer til Faaborg i en ret uheldig Forfatning. Hun finder dog Husly i en Skipper's Hus og aabenbarer en skønne Dag den forfærdede gamle Søul, at hun er den Kvinde, hvem man allevegne havde genkendt som den tidligere danske Dronning Karoline Mathilde.

Men, tilføjet hun straks, det er dog ikke sandt; thi hun havde kun været Maitresse hos Kammerherre Holst i Abenraa. Noget kongeligt var der imidlertid ved hende, for hun skulde været en Konges Maitresse, ligesom ogsaa hendes Fader var en kongelig Person, medens hendes Moder var en Oberstfrue i København. Og saaledes fortsatte hun i ét Bælt til stor Forfærdelse for Skipperen.

Dog maa det siges, at Fomfruen her — saa vidt muligt — søgte at holde sine Sager skjulte; men hendes lige saa mærkelige Historier som Efterretningerne om hendes tidligere Meriter fivede ud, og en

flønne Dag rygtebes det da, at „Dronningen“ endelig var bleven fængslet.

Myndighederne havde faaet nok at spekulere over; thi det viste sig hurtigt, at den Smule af hendes Opgivelser, man kunde kontrollere, var falske fra Ende til anden.

Rygter om Myndighedernes Gamlen spredte ud og bestyrkede ydermere den i store Kredse, navnlig blandt den fynste Almue, udbredte Tro, at Jomfruen i Faaborg Fængsel virkelig var Christian den Syvendes Dronning.

IV.

3 Odense Fugthus. — Dronningen frigives og føres i Procuratorens Kæret. — Christen Rasmussen fra Hindøholm. — En mærkelig Kontrakt. — Utter i Fugthuset.

Ved Mortensdags-Tider 1784 blev den falske Dronning ført fra Arresten i Faaborg og indsat i Odense Fugthus, men hendes Forhold var endnu saa usyldestgørende oplyst, at Fængslets Bestyrelse ikkeovede at tage strengt fat paa hende. Tværtimod gjorde man hende paa alle mulige Maader Opholdet behageligt.

Angterne blev vildere og vildere.

Ude i Salbøthaarup paa Hindøholm hvor Bonden Christen Rasmussen, som havde staaet ved Garden, paa, at han skulde genkende Dronningen. Han førte til Odense. Den Fængslede nød den Forret, at alle kunde komme til at tale med hende i Slutternes Nærværelse. Christen Rasmussen fik Foretræde og mente øjeblikkelig at genkende Dronningen. Han gjorde Ræ-

fald for hende og stillede sine Penge til Landemoderens Disposition.

Dette fortaltes vidt og bredt. Christen Rasmussen havde ladet Handling følge paa Ord. Hans Portemonnæ stod aaben for alle hendes Krav; saalænge hun endnu sad i Tugthuset, betød dette ganske vist ikke stort. Men ogsaa dette Forhold skulde ændres inden altfor længe.

I Tugthuset havde den fænglede Kvinde opført sig til alles Tilfredshed. Hun var venlig og omgængelig, saa lidende ud og tog det samlede mandlige Fængselsopsyn med Storm.

Blandt hendes stadige Gæster var ogsaa Jomfruerne Scharff fra Odense By. Disse to letældede Ungmøer drev en Slags Afguderier med den fromme Uskyldighed, der paa en saa ynkelig Maade maatte henflæbe sit Liv i Fængslet.

Jomfruerne Scharff var gode Bekendte af Prokurator Bagge i Odense, der naturligvis ogsaa havde hørt om Caroline Mathilde.

Hidtil havde Troen paa, at hun var den virkelige Dronning, kun holdt sig blandt den lavere Befolkning. Men selv Prokurator Bagge, som dog ellers var en klart-

seende Mand, lod sig nu forvirre af de mange mærkelige Beretninger. Navnlig bearbejdede Jomfruerne Scharff ham — og Resultatet blev tilslut, at han følte sig delvis overbevist om, at hun var den, hun udgav sig for.

Den ansete Mand besluttede nu at gøre, hvad han kunde, for at befri den Fængslede fra hendes Fængsel, og saa mærkeligt det end lyder, gik Autoriteterne — formodentlig ogsaa tildels under Tryk af en offentlig Mening — i Marts Maaned 1785 virkelig ind paa at løslade hende mod, at Prokurator Bagge vilde optage hende i sit Hus og være ansvarlig for hendes Person og Opførsel.

Bagge gik endog saa vidt, at han lod sin Søn afhente hende fra Tugthuset i sin egen Karet og optog hende i sit Hus.

Den gode Prokurator skulde tidsnok angre, at han for en Gangs Skyld — det blev formodentlig den sidste — havde ladet sit gode Hjærte løbe af med sig. „Dronningen“s Frigørelse blev modtaget med Jubel af mange, deriblandt Jomfruerne Scharff; og Christen Rasmussen fra Salbythaarup, som gentagende Gange havde be-

løgt „Dronningen“ i Fængslet, indfandt sig straks for at lykønske hende. Han laante hende betydelige Pengesummer og lovede hende mere, hvis hun havde dette behov.

Og det havde hun stadig. Thi det var just intet stille Liv, hun førte efter at være kommet ud af Fængslet. Hun strejfedes paa Gaden med hvem som helst, og tilslut indsaa Procuratoren, at hans Beslutning om at „garantere“ for hende var en af de største Dumheder, han nogensinde havde begaaet. Efter 14 Dages Forløb var hans Tro paa „Dronningen“ bleven saa grundig rokket, at han fandt det formaalstjenligt at forvise hende fra sit Hus — — hvis han da ikke skulde blive i for nær Familie med „Kongehuset“.

Han havde jo imidlertid paataget sig Ansvar for hendes Person og tingede hende derfor i Kost og Logis hos Skarpretter Stengel — formodentlig i den Tro, at denne Omgang skulde betage hende andre Lyster. I Stengels Hus blev hun dog kun i kort Tid.

Sluttelig kom hun til at bo hos Skomager Bodnsen i Odense, og hun drev nu sit Spil i over to Maanedes. En Mængde

Mennesker strømmede til Huset for at se og tale med hende. Hun havde anskaffet sig kostbare Klæder, og hun trakterede sine Gæster paa det bedste.

Bøngene havde hun for en stor Del faaet af Bonden fra Salbythorup, der var bleven ganske betaget af hendes hele Væsen og Færden. Det gaar endog saa vidt, at han en Dag, da han sidder sammen med Købmand Jørgen Andersen fra Odense, vædder med denne om $\frac{1}{16}$ -Del af et nyt Brig-Skib, at det inden Mikkel's Dag 1786 skal være bevist, at den ommeldte Kvinde virkelig er Dronning Caroline Mathilde.

Dette skete hverken i Fuldstab eller Galstab. Der blev oprettet en lovformelig Kontrakt mellem dem om denne Sag. Dette Aktstykke er ikke uden en vis Interesse. Det havde følgende Ordlyd:

Da jeg Christen Rasmussen er Egere af $\frac{1}{4}$ Part af det vel bemeldte Jørgen Andersen bygte nye Skib, det forenende Haab kaldet 49 Commerce Læsters brægtig. — Saa er jeg efter min egen Begjæring og Anbhjælpelse bleven eenig med velbemeldte Jørgen Andersen om, at naar jeg ikke inden Michaelis 1786 beviser og godtgjør, at det bekiendte Fruentimmer, som nu logerer hos Bohnsen Skomager i Ronne Gaden i

Odense, og lader sig kalde Jomfru Dødsel virkelig er Dronning Caroline Mathilde, overlader jeg til velbemeldte Jørgen Andersen $\frac{1}{4}$ Part af min i bemeldte Skib ehende $\frac{1}{4}$ Part, som er $\frac{1}{16}$ Part af heele Skibet med staaende og løbende Redskaber uden nogen Betalning derfor, hvorpaa hannem skal blive meddelt lobformeligt Skiøde. — Hvorimod Jeg Jørgen Andersen forbinder mig til, at naar bemeldte Christen Rasmussen beviidner og godtgjør i seneste til Michaells 1786 at forbemeldte Fruentimmer virkelig er Dronning Caroline Mathilde overlader jeg hannem uden nogen Betalning $\frac{1}{16}$ Part udi forbemeldte Skib, hvorpaa hannem skal blive meddeelt lobformelig Skiøde, hvilke skal skee af en af Parterne uden Lov og Dom, saasnart bliver opløst og beviist enten bemeldte Fruentimmer virkelig er Dronning Caroline Mathilde men i seeneste til obennævnte fastsatte Tid — etc.

Stiege og Thaarup paa Hindsholm den
2den Juny 1785.

Jørgen Andersen.

Christen Rasmussen.

Til Bitterlighed — etc.

— — —

Under Navnet Jomfru Dødsel var hun almindelig kendt; selv sagde hun vel ej offentligt at være Dronningen, men hun forstod paa alle Maader at faa Opmærk-

jomheden henlebet paa sig og saa lade sinne igennem, at hun dog virkelig var den engleste Prinsesse, der blev Dronning af Danmark. Hun havde en hel Skare af Troende omkring sig, og i Spidsen for dem stod Jomfruerne Scharff, Stomager Bohnsen, Bager Blach, Christen Rasmussen, Skipperen Benzell Thorne fra Stige og flere andre.

Prokurator Bagge, som saa letfindig havde ydet Garantier for noget, han kun havde ringe Begreb om, var ved at gaa ud af sit gode Skind for hver ny Bedrift af Jomfruen eller Dronningen — for hvis Opsørsel han jo stod til Ansvar. Til Slut vidste han ikke bedre Raad end at indsende Andragende om at blive fritaget for det Hverv, han havde paataget sig. Dette Andragende blev bevilget.

Og den 7de Juni 1785 indfattes Jomfru Dødsfel atter i Odense Tugthus.

V.

En højtidelig Erklæring. — „Dronningen“ skriver til Kongen og Kronprinsen. — Udenfor Frederiksberg Slot.

Da Jomfru Dydjel for anden Gang kom i Tugthuset, syntes Sagen at skulle naa sit Højdepunkt. Hidtil havde det kun været tildels i det skjulte og gennem Antydninger, at hun havde erklæret at være Dronning Caroline Mathilde. Men nu, umiddelbart efter sin Anbringelse, forlangte hun Vidner sammenkaldt. De ovennævnte: Stomager Bohasen og Bager Blad, begge fra Odense, og Skipper Thorne fra Stige havde indfundet sig som Vidner, og i Overværelse af disse samt Tugthusets Inspektør, Kontrollør Herman, erklærede hun højtideligen, at hun var født engelsk Prinsesse og Dronning Caroline Mathilde af Danmark. Hun forlangte dette sit Udsagn indberettet for Stiftamtmanden og Biskoppen.

Den Behandling og de Sindslidelser, hun havde været udsat for, angav hun nu at være Grunden til, at hun blev angrebet af et Sygdomstilfælde, som gjorde, at hun maatte fritages for alt Arbejde.

„Dronningen“ fik derfor et Eneværelse, hvor hun Dag og Nat plejedes af Jomfruerne Scharff.

Men det var ikke just Sogehistorier, der opvartedes med i „Dronningen“s Logement i Odense Tugthus. Tværtimod benyttedes Tiden til at forfatte og skrive Breve til selve Kongen og Kronprins Frederik (senere den 6te).

Først skriver den yngre Jomfru Scharff efter „Dronningen“s Diktat to Breve, daterede den 11te Juni. De besørge des begge til København af den ældre Jomfru Scharff i Forening med Stomager Bohnsen og Bager Blach.

De tre Rejsende ankom til Frederiksberg Slot en Morgen tidlig, og da Kronprinsen vilde ride ud fra Slottet, overrakte de H. S. Høi. Højhed Brevene, hvorefter de forblev paa Slottet til Kl. 4 om Eftermiddagen i Haab om at erholde Svar. Da dette imidlertid lod vente paa sig, gik de

ind til København og rejste derefter tilbage til Odense.

„Dronningen“ havde forstrakt sine Budbringere med 20 Rigsdaler af Christen Rasmuſsens Penge. Der gik ſaa en halv Snes Dage, men da der ſtadig intet Svar kom paa Beføringerne, tog man atter fat.

„Dronningen“ dikterede, og Jomfru Scharff førte Pennen, og der fremtrykkes efterhaanden følgende Memorandum, der fremtræder ſom Slutning paa et tidligere, der ikke er Forf. bekendt:

Til Kongen!

Jeg Caroline Mathilde én Gang af Kong Christian den 7de erklærede og kroned Dronning til Danmark og Norge tager mig herved den underdanige Frihed at indſende dette til min høytelſkende Gemal. Da mine bedrøvelige Omſtændigheder er min Konge vel bevidſt af den for 14 Dage ſiden indſendte Memorial, hvor mit nærværende ſummerfulde Liv er paa det nøbeſte udført, indtil jeg ſelv naaer den Lykke videre for min Konge ſelv at forklare alting, Gud veed, at den uforglemmelige Kiærlighed for min i Livet elſkelige Konge og Børn haver ufømodentlig ført mig i den uſle fangeſtand, og mine fiender, ſom er mange, søger hver time at undertrykke mig og jeg veed mig ikke nogen tiid ſikker, da jeg lever iblandt Ulve, der ved alle optænkelige Venligheder

søger om det var mulig efter mit Liv, in-
ogfaa i Dag, som er den 28de Junh, har
der været en ubekendt Person, et Fruen-
timmer, og jeg efter Directeurernes god-
befindende maatte nødes til at tale med hvor
jeg paa det yderste maatte groft begegnes
og fornægte, at jeg maatte være den jeg
er; og af den aarsag, at jeg ikke maa være
den jeg er og ikke blive frelst af min Nød
har Byfog Trohel i Faaburg frataget mig
mine 2 Vaabener, som jeg havde ført med
mig fra England, det ene til min Broder
Kongen i England, som vist skal kende det
og det andet til mit Landskab Zelle, disse
Vaaben var vel ikke rette men med villie
gjort for at skulle kendes hvor dig skulde
i fald jeg kom i nogen Nød. Disse
er mig røverst fratagne og jeg maa paa
ingen Maade faa dem, for at dig kan faa
mig ret undertrykte og om det var muligt
ret at udsætte mig, og at dette er saa i
Sandhed vil alle disse Mænd, hvis Navne
her findes med stærkste Sed bevidne, tillige
med skal Birkedommeren under Sed, som boer
her i Odense ikke efter sin Broders Død at
have faaet mine Vaabner.

Nu min allerelskeligste Konge er din Ma-
thilde innu eistet af Dig, er jeg forvisset
paa at Du reder mig snart af denne Nød
og fleer det ikke inden saa Dage, er mit
Liv forlo'eren iblant saa mange Fiender og
i den fulde Forvisning om min Konges
fierlige Hierte og hurtige hielp forbliver jeg

til min Død min Elskværdige og Elskeligste
Konges Gemal

Caroline Mathilde.

Odense, den 28de Juny 1785.

Bevidnes af

Voltes   Trojel   Møller
fra Faaburg   fra Faaburg   fra Faaburg

Dette brev bevidnes,
at dig er gaaet uden-
for lob og ret.

•   •

<p>Stempel 24 Stilling.</p>

Til Kron Brindsen!

I det tillidsfulde Haab til min høyt Elskede Søns Kierlighed tager jeg mig den underdanige Frihed at da jeg for en 14 Dage siden lod underdanigst indgive 2de Memorialer dateret 11. Juny 1 til Kron Brindsen min højtelskede Søn og 1 til Kongen min højtelskede Gemal min Befrielse fra dette Fængsel angaaende, men de som bedrøved tæller hver Time frygter, da alting er uærligt, at det ikke rigtig er leveret i Kron Brindsen, min Elskelige Søns egne Hænder tager jeg mig den underdanige Frihed at indsende dette, da jeg sender Kron Brindsens opriktige Kierlighed til sin Moder og at jeg Caroline line Mathilde er Kron Brindsens rette Moder og Kongens rette Gemal, kroned Dronning til Danmark og Norge, først

Brindsesse af Engelland og den engelske Konges Søster skal jeg alletider beviisliggiøre, og vil in mine Fiender forestille Aron Brindsen Umuligheden heri, da jeg er sagt død og di store, som jeg vel veed ikke ønsker min Tilbagekomst. Saa onsker jeg kun allene at komme til min elskelige Son, da min Person snart skal tilkendegive hvem jeg er, nemlig Caroline Mathilde, den rette Kronede Dronning og skal det fra Fodselen paa min ene Skulder min Konge vel beviiste kende-Mærke intil videre bekræfte denne Sandhed, jeg har af råsonger [Grunde] gaaet herind i Dannemark i fattige Omstændigheder i Fjor Foraaret, og da jeg af Uvidenhed ikke havde forsynet mig med Pas blev jeg efter meget udstandent undt paa en voldsom Maade Arresteret i Faaburg og bragt til Odense Tugthuis, hvor jeg dog for nu paa ingen Maade vilde tilkiendegive mit Navn, da jeg vilde stiltiende til Kiøbenhavn og der allene for Kongen min Gemal og Aron Bringen min Son tilkendegive hvem jeg var, men da Nøden drev mig dertil at aabenbare mig da ellers formedelst mange usforsthyldte fiender maasse jeg kunde blevet her og aldrig tilkiendegivet for Aron Brindsen eller Kongen og af den Marsag maatte tilkiendegive hvem jeg var, Caroline Mathilde, men nu foruges innu min bedrøvelse og Uro, da jeg endog under dette Navn maa lide saa hderlig en Trængsel, da Gud skal være mit Vidne, at Kierlighed for min Konge og Børn haver drevet mig til at gennemgaa

faa meget undt. Men da det nu vides og videre skal beviisliggøres, hvem jeg er, faa haaber jeg vist, at Kron Brintsens min elskede Søns hierte ikke taaler at se sin moder længere i denne Nød men reder mig fra dette fængsel Sted og i dette haab henlever jeg, Kron Brintsens min allerelskeligste Søns fjerlige Moder til min Død.

Caroline Mathilde.

Odense den 28de Juny 1785.

* * *

En Mand ved Navn Frederik Schulz fra Odense paatog sig paa „Dronningen“'s Vegne at staae Brevet overbragt i Majestættens egne Hænder, og dette skete virkelig udenfor Frederiksberg Slotsport, hvor begge Memorialer blev overgivet Kongen.

Saaledes stod altsaa Sagen i Slutningen af Juni Maaned 1785, omkring et Aar efter at Mødet mellem „Dronningen“ og Sergent Neme havde fundet Sted i „Hoppehuset“ i Bellinge. I stadig videre Kredse syntes den Anstuelse at vinde Tiltro, at Dronning Caroline Mathilde virkelig var vendt tilbage til Danmark og hensad i Odense Tugthus. Endnu bekræftigede man sig dog ikke i særlig Grad med Sagen paa højeste Steder.

VI.

Frederik Schulz's Arbejde for „Dronningen“.
— Mange Bønsskrifter. — Et Rim-brev til
Kronprinsen. — En Masseadresse.

Saa meget stærkere greb Dronninge-
Troen om sig ude blandt Befolkningen.
En Person i København ved Navn Gies-
sing skriver et langt Brev til Kronprinsen,
hvori han i de mest indtrængende Bendinger
bønfaller Hs. Igl. Højhed at lade den i
Odense Tugthus indespærrede Dronning
Caroline „Martilde“ komme til sin Ret.
„Jeg tvivler ingenlunde paa“ — skriver han
— „at denne allerbetydeligste og vigtigste
Sag, i sig selv skulde være rigtig og Deres
kongelige Højhed herom erholder det tyde-
ligste og sandfærdigste Beviis, at jo Gud!
den retfærdige og Almægtige! som kender
mit Hierte, vil og kan bruge mig til et
Redskab, hvorledes Dronning Caroline
Martilde! til Riigernes fælleds Glæde skal
blive indført med den Pragt, Højtidelighed
og Højagtelse, som een Gang er flet og

endnu vil komme over hende, som vil give Kronen og Sceptret en evig stedsevarende Glans og Ziir. —“

Den veltalende Giesfing frembærer derefter det aldeles sikre Haab, at Dronningen vil naadigt tilgive alle sine Uoenner, om hun atter bliver indsat i sine Værdigheder. Han forsikrer om sin høje Kærlighed til Kongehuset, for hvilket han gjerne vil dove Liv og Blod, henfalder til de mest højstemte Beundringsudbrud over „vor dyrebare Dronning“ og tilbyder fluttelig selv at bringe Dronningen Budskabet om hendes Løsladelse, idet han „agter med første afgaaende Hamborger agende Post at afgaa til Odense“, hvis det maatte blive ham befalet.

Slig Befaling blev ham dog ikke givet, paa højere Steder mente man stadig, at Sagen skulde dø hen af sig selv; men dette skete ingenlunde. Tværtimod fik Frederiksberg Slot atter i August Maaned Besøg af et Par utrættelige Fynboer, nemlig Schulz fra Odense og Land-Rytteren Hans Hansen fra „Hoppehuset“, hvor „Dronningen“ første Gang havde aabenbaret sig. De to brave Fynboer overleverer i Frederiksberg Have Kronprinsen et langt Brevskrift, hvori

de beder om, at „Hs. Igl. Højheds Moder“ maa komme for sin Søn, eller at hun som født engelst Prinsesse maa blivø honnet ledsaget til Engelland.

Bønderne i Omegnen af Odense vilde af Rærlighed til deres gamle Landsmoder gerne sammenstøde den nødvendige Sum til hendes Rejse, naar hun maatte komme ud af det ulysfulige Sted, hvor hun nu maa opholde sig.

Faa Dage efter sender Suedler Hans Gynther fra Odense et lignende Bønkrift til Kronprinsen.

Heller ikke „Dronningen“ og hendes tro Beninder, Jomfruerne Scharff, ligger paa den lade Side. Da alle Andragender paa Prosa viser sig at være forgæves, faar Jomfru Scharff den Idé i „Dronningen“s Navn at sende et Rim til Kronprinsen. Dette fik følgende Ordlyd:

Du Kronens haabefulde Prins
 Min Søn, min trøst og Glæde
 Er Du innu som før til finds
 Vil du som Forsvar træde

for den dig under hjertet har
 O Prinds som Gud velstigne
 Jeg troer dog du forglemt eh har
 Din moder Caroline.

du lille Friederich
 hvor kunde jeg dig miste
 det mig til hiertet gif
 skiont du det ikke vidste

Jeg sagde tit med Graad
 hvor er min lille Son?
 maae jeg ham ikke faae
 det var min Daglig bon.

Det er atter Frederik Schulz, der overbringer dette Digt, og hans Hjemkomst fra København denne sidste Gang bringer fornyet Røre.

Eftersom nu fortæller Schulz, at han har haft en Samtale med Kronprinsessen, og at denne har givet ham en Række Spørgsmaal som han skal forelægge for „Dronningen“ og derefter samle Underkrifter paa en ny Memorial, som han da personlig skal overbringe Kronprinsessen.

Andragendet adskiller sig ikke væsentligt fra tidligere. „Mednælende for Dns. tgl. Højs. bønfulder vi om Raade for den høje Berton der uskyldig er bleven fængslet her i Odense Tugthus uden nogen Undersøgelse og har ved at holde sit Navn forborgen underkastet sig megen Forhaanelse og Foragt“ . . . „fordrister os derfor i allerhøieste Underdanighed paa Grund af sand Gudsfrogt og Rierlighed vi efter Angivelsen

er denne høje Person pligtig — at indstille hendes sørgelige Skæbne til hendes dyrebare Prinds Friederichs naadige Hiælp og Bønhørelse“ . . . .

Og saaledes videre. Memorialen er undertegnet :

Deres Kongelige Højheds, Vor Aller-
naadigste og dyrebareste Kronprinds' Aller-
underdanigste og Troe Underfaatter

Eva Elisabeth Scharff von Wirth. J. P.
sen Carelslund, Snedker. Christen Morten-
sen. Hans Bonsen, som hun haver boet
hos i 11 Ager og ikke kan sige andet end
ald artighed og god opførsel over hende.
Peter Jensen, Snedker. Niels Mortesen.
Niels Hansen, Handskemager. Heinrich
Themel, Veendrejer. Anders Hansen, Svine
Slagter. Og endnu 8 Navne.

Denne Adresse blev dog aldrig frembragt
for de Kongelige, idet en Værtshusholder,
til hvem den var bragt, holdt den tilbage.

Men alle vidste, at den gik rundt til
Understift.

VII.

En Kommissiou nedsættes. — Et æventyrligt Liv. — Bodil Sørensdaughter. — „Naar et Hoved blæser, blæser hele Flokken“. — Dømmen. — I Møens Tugthus.

Christian den Syvende af Guds Naade
Konge til Danmark og Norge etc.

Vor Naade tilforn! Da et i Odense Tugthus til taaleligt Arbejde indfadt Qvinde Menneſke, ſom kalder ſig Charlotte Chriſtine Dypfel, fremdeles vedbliver hendes høſt formafelige aabenbaer løgnagtige og urime- lige Foregivende, at være Dronning Caroline Mathilde, hvorved hun har forledet den eenfoldige Almue ſaavel i Byen ſom paa Landet til Medynk og at give hende en Deel Penge med videre. — Saa paa det Almuen kan blive overbediſt om ſin Wildfarelſe og hun efter Fortienefte ſtraffet, er hermed Vores allernaadigſte Villie og Befaling, at I ſtraks ſammentræder i en Commiſſion, ſom ſkal holdes i Tugthuſet, og der kalder bemeldte Qvinde Menneſke for Eder og lader hende give en Forllaring af hendes hele Levnedes Løb, ſamt hvad der har givet hende Anledning til ſaadan hen,

des urimelige og høyst formastelige Foregivende og om nogen anden dertil har foreledet hende eller er i Vedtog med, hvorefter J lovligen have at kiende og dømme, hvorledes hun for saadan hendes høyst formastelige og løgnaftige Foregivende bør ansees og straffes samt dømmes til Vores nærmere allernaadigste Resolution at indsende. — Derefter J Eder allerunderdanigst haver at rette. Befalende Eder Gud! Skrevet paa Vort Slot Friedrichsberg den 2den September 1785.

Under Vor kongelige Haand og Signet

Christian Rex,
L. S.

Schack Rathlon.

B. Aagaard.

Til

Vice Landsdommer Lauritz Martin Wendt
og Cancellie Raad og Vice Landsdommer
Johan Jacob Myllus.

— — —

Endelig efter et helt Aars Forløb er man paa høieste Steder kommet under Vejr med, at det er nødvendigt at tage fat paa denne Sag fra Roden.

Det er intet let Arbejde, der er den af de to Vice-Landsdommere bestaaende Kommission bestaaet.

Forhørene begyndte straks og fortsattes Maaned efter Maaned. Der indstævnedes Vidner fra næsten hele Fyn, og derefter gik man til Jylland og Holsten for at indhente Oplysninger. Den Anklagede paa- stod haardnakket, at hun virkelig var Dronningen og benægtede Sandheden af alle Udsagn, der gik hende imod. Undersøgelsen staar paa i 8 Maaneder. Saa endelig skinter man Omridsene af denne *Coentyrerke* i stor Stil — et Liv saa bevæget, at ingen Roman-Heltinde har oplevet noget tilsvarende.

Bore Læsere kender af det foregaaende *Coentyrerkes* Liv fra det *Djeblik*, hun første Gang udgav sig for Dronning Caroline Mathilde. Men forud herfor gaar en Ræde af grove Bedragerier.

Det oplyses, at Anklagede absolut ikke kan være Dronningen; thi 1) er Caroline Mathilde med historisk *Vi*shed død i Celle 1775, 2) der er ikke mindste Lighed mellem denne Kvinde og Dronningen — hvorom Udsagn af flere, der erindrede sig Dronningen nøje, vidnede —, 3) Anklagede kan hverken forstaa eller oversætte Engelsk eller Fransk, 4) hun kan ikke skrive, ikke en Gang sit Navn, 5) i sine

Fortællinger røber hun den største Uoidenhed om de simpleste Ting.

Men det voldte store Banffeligheder, før man naaede faa vidt. Thi Anklagede vidste med den største Sædighed at gaa udenom alle Spørgsmaal. Jævnlig valgte hun den Fremgangsmaade slet ikke at soare paa stillede Spørgsmaal. Forøvrigt gentog hun for Kommissionen en Mængde af de Historier, som vi tidligere har hørt hende fortælle de Mennesker, hun stødte sammen med.

Efter store Anstrængelser lykkedes det Kommissionen at faa oplyst, at Anklagedes Navn var Bodil Sørensdatter, at hun var Datter af en forhenv. Rytter, Søren Lund, at hun var født i Vinstrup Sogn, Trossøds Carlslund Herred, Haderslev-Hus Amt, Ribe Stift, og døbt 1756.

Fra det 22de Aar begynder hendes Uoventyr. Hun er Malkepige paa Herregaarden Gram, kommer derfra til Haderslev, fører et meget let Liv, kalder sig Jomfru Døffel (argiver at være Datter af en Provst), er senere i Afsens og Odense. Kommer „næsten nøgen“ til Harreby ved Haderslev i 1779, kalder sig nu Marie Wiighs, sit under falske Foregivender Klæ-

der og Husly, bliver arresteret for Tyveri, viser sig senere paa Herregaarden Nielsbygaard i Jylland og fortæller, at hun er naturlig Datter af Kongen af Danmark. Et saa i 1780 en Skriptur paa Sjælland paa Grev Schacks Gods, vender tilbage til Jylland, drager derfra til Odense og er i forskellige Tjenester, faar derefter en Plads hos Trykker Sibbern i Ålbens, i Odense førte hun et meget uregelmæssigt Liv. I 4 Aar forfætter hun saaledes med at farte rundt i hele Landet under forskellige Navne. Hendes Forhold lykkedes det aldrig fuldt ud at faa oplyst, men at det hele har været en Ræde af Bedragerier, er der ingen Tvivl om.

Først da hun kalder sig Dronning Caroline Mathilde — eller rettere sagt af en hentastet Bemærkning af Sergent Nerve faar Ideen dertil — er det, at hun bliver bekendt i stor Udstrækning.

Sergent Nerve, der imidlertid som Pensionist havde bosat sig i Kerteminde, blev ogsaa stævnet og gjorde allehaande Undskyldninger over sin Vetsindighed.

— Med god Ret begynder Aktuarus i Sagen, Birkedommer Tropel, Odense, Betænkning over den vidtløftige Sag saaledes:

„Stoer er den blinde Alarm og latterlig de Optøjer som Inquisitionen |: dette dumdriftige og halstarrige Qvind-Kennefte! |: har kommet affled heri Landet. Hun kan ligned ved en Løgtemand, hvorefter den enfoldige og utyndige Almue løber og forvildes. Glade og Glam, at Bøvelens Circul i en ret Forstand har i denne Begivenhed vist sig i større Omkreds, end man burde have formodet! — Foruden virekløse Dagdrivere og eenfoldige Bønder har man seet ellers agtbare Borgere, honette Fruentimmere og andre, som jeg ey vil nævne, at gjøre Opvartning hos denne gemeene og liberlige Qvinde, forsømme deres Arbejde og Forretninger og rejse for hende i Ambassade for at frembringe og nedlægge for Mayestædens Throne hendes dumdriftige Løgne. — Naar Sommer Solens Heede virker og primer i et Hoveds svage Hierne, og det begynder at bisse, bisser hele Noægfloden med, og saaledes er det gaaet her — først selv bedraget har den ene Taabe forført den anden, hvorved Tilløbet og Floden er immer bleven større.“

Efter dette hjærtelige Udbrud gaar Aktuarius over til at gennemgaa den vidtløftige Sag. Han konkluderer i at stemple den

Anklagede som en leed Kvinde, en Dm-
løberste, forfalden til Lidelighed, en Tyv,
Bedrøgerste, Falsknerste, Væstænderste —
og for de tre sidste Tings Bedkommende
har hun tillige gjort sig skyldig i Forgri-
belse paa den underdanige Væstænderste, en-
hver Undersaat skylder det „høj Kongelige Hus“,
med andre Ord Crimen læsæ Majestatis
(Majestætsforbrydelse).

Endelig slutter den fortrinlige Aktuarus
saaledes:

„Intet : Krøver Cicero |: er saa daarligt,
at det er talt af en eller anden Philosoph ;
har dette sin Rigtighed, hvad Under da, at
ingen Løgn er saa dum og urimelig, at
den jo finder Bifald og Tilhængere blandt
nogle af de eenfoldige og lettroende.“

Kommissionens samlede Indberetning om
alle Anklagedes Meriter blev oplæst for
hende, men hun nægtede haardnakket at
være den deri omtalte Kvinde og paastod
at være Dronning Caroline Mathilde.

Dette kunde dog selvsølgelig ikke frelje
hende. Kommissionen dømte hende til at
„strynes til Ragen og derefter arbejde i
Københavns Spindehus sin Livstid.“

Dommen blev indsendt til Kongens Re-
solution, der forelaa den 30te Juni 1786.

Den gik ud paa følgende: I Betragtning af, at bemeldte Kvindemenneske ikke kan antages at have Fornuftens fulde Brug, skal det efter Dommens Oplæsning forlyndes hende, at Kongen har fritaget hende for at lagstryses og „beraadet hende med at indsættes i Vløens Tugthus til Arbejde paa Livstid, hvor hun haver at forholde sig roelig. da i vidrig Fald den idømte Lagstrygnings Straf skal staa hende aaben for.“

— — —

Saaledes endte denne Coentprerfles mærkelige Historie. Men længe levede blandt store Dele af den synste Almue den mærkelige Beretning om den falske Caroline Mathilde.

